

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U SPLITU
Ul. Ivana Gundulića 27
21000 Split

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu, po sutkinji Branki Šolić, u pravnoj tužitelja Ivan Guje, Solin, Put Majdana 10, OIB:76761586580, zastupan po punomoćniku Frani Bazini, odvjetniku u Zagrebz protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., OIB 53056966535, Magazinska cesta 69, Zagreb, zastupan po punomoćnicima odvjetnicima iz OD Mađarić & Lui d.o.o. „Zagreb, radi utvrđenja i isplate, nakon provedene javne i usmene glavne rasprave zaključene dana 07.rujna 2026. u nazočnosti zamjenika punomoćnika tužitelja i tuženika, na ročištu za objavu dana 11.rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I.Odredba članka 3./treće/ NAKNADA, Ugovora o kreditu broj 418-50-4118050 od 21. svibnja 2007. godine zaključenog između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao kreditora koja glasi „3,30% (tri zarez trideset posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita...“, utvrđuje se ništetnom i ista ne proizvodi pravne učinke.

II.Nalaže se tuženiku da tužitelju u roku od 15 dana isplati iznos od 364,61 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 24.5.2007. do isplate po stopi koja se do 31.12.2007. obračunava u visini određenoj čl. 1. Uredbe o visini stope zakonske zatezne kamate, a od 01.01.2008. do 31.07.2015. godine u visini stope određene člankom 29. Zakona o obveznim odnosima i to prema eskontnoj stopi HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećanoj za pet postotnih poena, a od 01.08.2015. godine pa do 31.12.2022. godine po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a od 01.01.2023. do 29.12.2023. godine po stopi u visini koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. godine do isplate po stopi iz čl. 29. st. 2. ZOO (Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23) i prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima NN 155/23, koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.194,34 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude pa do isplate, u visini po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana dok se za više zatraženo za daljni iznos od 400,66 EUR zahtjev odbija kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Dana 21. lipnja 2024. tužitelj je pred ovim sudom ustao tužbom radi utvrđenja ništetnosti i povrata iznosa isplaćenog na ime tzv. ulazne naknade ugovorene kod ugovora o kreditu broj 418-50-4118050 od 21. svibnja 2007. godine kojim je tuženik odobrio tužitelju kredit u kunskoj protuvrijednosti od 18.824,39 CHF po srednjem tečaju Kreditora na dan korištenja kredita. Kredit je dan na rok otplate od 84 mjeseca. Naime, člankom 3. NAKNADA predmetnog Ugovora tužitelju je nametnuta/ugovorena naknada u visini od 3,30 % od iznosa kredita, jednokratna, koja se naplaćuje prilikom prvog korištenja kredita. Radi se o tzv. ulaznoj naknadi na koju je tužitelj bio primoran pristati odnosno platiti kako bi mogao dobiti traženi kredit. Tužitelju je na ime tzv. ulazne naknade (prilikom isplate kredita) tuženik naplatio iznos od 364,61 EUR (3,30% od iznosa kredita). Navodi da se radi o tipskom ugovoru koji je otisnut na tipskom obrascu koji je unaprijed pripremljen od strane tuženika kao trgovca i o čijim se odredbama nije pojedinačno pregovaralo, a on kao takav uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a sve sukladno odredbi članka 81. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/03), a koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja ugovora. Tim člankom Zakona o zaštiti potrošača propisano je da se Ugovorna odredba o kojoj se nije posebno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok je stavkom 2. istog članka propisano da se ima smatrati da se o pojedinoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Iz navedenog proizlazi da su ugovorne odredbe kojima je ugovoreno plaćanje tzv. ulazne naknade nepoštene, a slijedom toga i ništetne. O navedenoj odredbi ugovora, uopće se nije pojedinačno pregovaralo. Također, sporna odredba kojom je ugovoreno plaćanje tzv. ulazne naknade umetnuta je u predmetni ugovor o kreditu, a da tuženik tužitelja uopće nije upoznao sa sadržajem te odredbe. Sve je tužitelju bilo ponuđeno po principu „uzmi ili ostavi“, na način da je tužitelj na potpis dobio unaprijed pripremljen ugovor. Tuženik tužitelj uopće nije prezentirao koje on to posebne troškove ima u vezi s postupkom odobravanja kredita. Također, tuženik nije tužitelju prikazao i naveo na što se konkretno odnosi ulazna naknada koja je uredno naplaćena. Dakle, polazeći od nesporne činjenice da je odredba koja se odnosi na naplatu tzv. ulazne naknade bila sastavni dio standardnog ugovora o kreditu unaprijed sastavljenog od strane tuženika, o kojim odredbama nije bilo pregovora između ugovornih strana, niti je tužitelj imao mogućnost utjecaja na njihov sadržaj, a kojim odredbama je, suprotno načelu

savjesnosti i poštenja tužitelju nametnuta prekomjerna i ekonomski potpuno neopravdana (osim želje za ekstraprofitom) obveza, nameće se zaključak kako takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita – potrošača kao jedne ugovorne strane u odnosu na banku – trgovca kao drugu ugovornu stranu, a što je sve suprotno temeljnim načelima obveznog prava, uz ostalo načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima te načelu dužnosti suradnje i zabrane zlouporabe prava. Zaključuje da je jedini interes i ratio sporne odredbe je dodatno bogaćenje banke tuženika, stjecanje ekstraprofita i neopravdano korištenje pozicije jače strane ugovornog odnosa budući da potrošač, ukoliko treba kredit, mora pristati i na tu naknadu, samo da bi dobio traženi iznos kredita.

2. U odgovoru na tužbu tuženik je osporio osnovanost i visini tužbenog zahtjeva. Navodi da je odredba čl. 3. predmetnog ugovora je jasna, lako uočljiva i razumljiva. Pravnu osnovu za naplatu predmetne naknade predstavljaju upravo odredba čl. 3. Ugovora o kreditu i opći akti tuženika, a tužitelju ne samo da je pojašnjena sporna odredba Ugovora, već je isti razumijevanje i prihvrat potvrdio javnom bilježniku kao povjereniku suda prilikom solemnizacije Ugovora. Tuženik ističe kako nikada nije zaprimio prigovor tužitelja u pogledu ugovorene odnosno naplaćene naknade. Tužitelj neutemeljeno ističe da je ugovorena odredba nepoštena i nedopuštena, a kao takva i ništetna i ne navodi u čemu se sastoji propust tuženika. Prije zaključenja ugovora, tuženik je objasnio svaku odredbu ugovora tužitelju, a obzirom tužitelj nije prigovarao odredbama, stranke su zaključile ugovor. Tuženik ističe prigovor zastare. Nesporno je da je tužitelj slobodnom voljom sklopio predmetni Ugovor o kreditu te da su mu prilikom sklapanja Ugovora uručeni i opći akti kreditora te da se tužitelj svojim potpisom usuglasio sa svim odredbama ugovora o kreditu i uručenim općim aktima.

3. U dokazne svrhe sud je pregledao dokumentaciju koju su stranke priložile : Ugovor o kreditu broj 418-50-4118050 od 21. svibnja 2007. godine, Potvrda banke (tuženika) o naplaćenju ulaznoj naknadi te je saslušan tužitelj kao parnična stranka. Sud je odustao od predloženog financijskog vještačenja jer je visinu naknade bilo moguće utvrditi iz potvrde tuženika.

4. Nakon ocjene svakog dokaza zasebno i u njihovoj ukupnosti te na temelju rezultata cjelokupno provedenog postupka, u skladu s člankom 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 148/11. - službeni pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, 146/25, dalje ZPP) sud je utvrdio da tužbeni zahtjev osnovan.

5. Predmet spora je zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnosti ugovorne odredbe ugovora o kreditu kojim je ugovorena obveza plaćanja naknade za obradu kredita, tzv. ulazna naknada te pridruženi restitucijski zahtjev.

6. Sporno u postupku je utvrditi je li navedena ugovorna ništetna, odnosno posljedično tome je li osnovano novčano potraživanje tužitelja s osnove povrata isplaćene naknade. Potrebno je raspraviti i o prigovoru zastare.

7. S obzirom na razdoblje obuhvaćeno u ovoj parnici (Ugovor je zaključen 12. svibnja 2007.), za ocjenu valjanosti ovdje spornih ugovornih odredbi mjerodavan je Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/03 dalje: ZZP/03). Za odluku o zahtjevu za

povrat stečenog bez pravne osnove mjerodavne su odredbe Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, ZOO).

8. Čitanjem ugovora o kreditu broj 418-50-4118050 od 21. svibnja 2007. godine sud utvrđuje :

- da je banka korisniku stavila na raspolaganje kredit u kunama u iznosu koji odgovara protuvrijednosti od 18.824,39 prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita
- da je kredit odobren za kupnju motornog vozila
- da je rok otplate kredita 84 mjeseca
- da ugovor sadrži u članku 3. odredbu po kojoj se od iznosa kredita naplaćuje jednokratno naknada prilikom prvog korištenja kredita u iznosu od 3.30 %.

9. Dakle, iz navedenih utvrđenja jasno proizlazi da se u konkretnom slučaju radi o kreditu kao potrošačkom ugovoru slijedom čega tužitelj uživa zaštitu propisanu potrošačkim zakonodavstvom.

10. Tužitelj saslušan kao parnična stranka naveo je da se 2007. godine obratio autokući radi kupnje osobnog automobila gdje su ga uputili da kod tuženika radi podizanja kredita. Tako se je obratio tuženiku koji mu je sročio i prezentirao ugovor o kreditu kojeg je potpisao, a pročitao mu ga je javni bilježnik prilikom solemnizacije istoga. U odnosu na predmetu odredbu o tzv. ulaznoj naknadi nitko mu ništa posebno nije objašnjavao u vezi iste te je smatrao da tako mora biti. Također, nitko mu nije posebno naveo na što bi se taj iznos trebao odnositi, a niti je on sam razumio na što bi se taj iznos mogao odnositi. Taj iznos na ime ulazne naknade je tuženik uskratio prilikom isplate kredita te je time isti naplaćen. Tekst ugovora je letimično pogledao još jednom kod kuće tek toliko da vidi najosnovnije stvari. Potanje objašnjenje glede tog pojma nije tražio, bilo mu je bitno da uzme najpovoljniji kredit te mu je upravo onaj u švicarcima predstavljen kao najpovoljniji što mu je bilo dostatno za zaključenje predmetnog ugovora. Tužitelj je naveo da je bio dojma da nema mogućnosti utjecaja na ugovorne odredbe te da tekst mora prihvatiti takav kakav mu je predložen.

11. Čitanjem potvrde tuženika od 02.kolovoza 2023. sud utvrđuje da je tuženik prilikom isplate kredita dana 23.svibnja 2007. na ime naknade za obradu kredita naplatio iznos od 2.747,18 kn (sada 364,61 EUR primjenom fiksnog tečaja konverzije 1€ =7,53450 kn) odnosno 3,30 % od iznosa kredita ustegnućem od iznosa odobrenog kredita.

12. Iako je sporna odredba ugovora o ulaznoj naknadi jasno i razumljivo sastavljena, i pored toga ta odredba ne omogućava tužitelju da precizno procijeni ekonomske posljedice koje iz toga proizlaze za njega pa se stoga radi o odredbi koja nije transparentna u smislu čl. 84 ZZP. Provođenjem testa transparentnosti ispravlja se neravnoteža ugovornih stranaka nastala neinformiranošću potrošača, dok se provođenjem testa poštenosti ispravlja neravnoteža koja je uzrokovana podređenošću potrošača koji pristaje na unaprijed sastavljene ugovorne odredbe. Pritom je prije svega odlučno ocijeniti bi li tuženik, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način pregovarao s tužiteljem, mogao razumno očekivati da bi tužitelj prihvatio takvu ugovornu odredbu o ulaznoj naknadi. U okviru ocjene poštenosti, potrebno je ispitati moguće nepoštovanje načela savjesnosti i poštenja i postojanje eventualne značajne neravnoteže na štetu potrošača. Prilikom ocjene poštenosti potrebno je uzeti u obzir

narav usluge na koju se ugovor odnosi (predmet ugovora) u vrijeme kad je ugovor sklopljen, sve popratne okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora i sve ostale odredbe tog ugovora.

13. U odnosu na ulaznu naknadu treba reći da sporna ugovorna odredba ne sadrži sve podatke o stvarno pruženim uslugama i/ili nastalim troškovima na koje se ta naknada odnosi, a niti ih tuženik tijekom postupka ističe i dokazuje, te se ne može zaključiti da je tuženik mogao razumno očekivati da bi potrošač (tužitelj) pristao na takvu odredbu u pojedinačnim pregovorima.

14. Što se pak tiče utvrđivanja postojanja znatnije neravnoteže, ono se ne može ograničiti samo na visinu iznosa sporne naknade u odnosu na ukupni iznos dobivenog kredita. Naime, značajna neravnoteža postoji kada se dovoljno ozbiljno dovodi u pitanje položaj potrošača kao "slabije" stranke predmetnog ugovora nametanjem dodatne obveze koja nije predviđena dispozitivnim zakonskim pravilima. Pritom se napominje da se ocjena uzrokuje li se spornim ugovornim odredbama značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, i to na štetu potrošača, ne vrši samo kvantitativnom ocjenom odnosa iznosa kredita i iznosa ugovorene naknade za obradu kredita, već i ocjenom da li bi neprihvatanjem te odredbe od strane potrošača, on bio ograničen u ostvarivanju svog prava (zahtjeva za kredit ili sadržaja ugovora o kreditu ili nametanjem neke druge dodatne obveze ili naknade), a iz iskaza tužitelja proizlazi da nije imao nikakve mogućnosti utjecati na sadržaj ugovora, tako da se radilo o principu prihvatiti ponuđeni ugovor, ili u slučaju ne prihvatanja, izgubiti mogućnost njegova zaključenja. Dakle, neprihvatanjem odredbe o ulaznoj naknadi tužitelj bi bio onemogućen u sklapanju pravnog posla sa tuženikom.

15. Osim toga, u konkretnom slučaju nije prijeporno da među strankama zaključeni ugovori ne sadrže konkretan opis svih troškova niti usluga koji se plaćanjem sporne ulazne naknade naplaćuju, a prema shvaćanju ovog suda, troškovi i usluge koje se pružaju u zamjenu za tu spornu naknadu nisu notorni niti se mogu podrazumijevati.

16. U odnosu na ulaznu naknadu tuženik je na tužitelja prenio obvezu plaćanja naknade koja ne odgovara stvarno pruženim uslugama ili troškovima, čime je stvorena, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, na štetu tužitelja značajna neravnoteža jer nije dokazao da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i/ili nastalim troškovima.

17. Tuženik nije postupao u dobroj vjeri, jer nije pojedinačno pregovarao sa tužiteljem o spornoj ugovornoj odredbi, niti je tužitelja upoznao sa stvarnim troškovima i uslugama na koje se ta naknada odnosi, što sve čini njegovo postupanje protivno načelu savjesnosti i poštenja odnosno što čini tuženika nesavjesnim stjecateljem.

18. Prema odredbi članka 81. ZZP-a ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe jest ništetnost iste (čl. 87. ZZP).

19. Dakle, slijedom navedenog sud utvrđuje da je ugovorna odredba o tzv.ulaznoj naknadi ugovora iz 2007. nepoštena, a time i ništetna slijedom čega je primjenom odredbi 81. i 87. ZZP odlučeno kao u točki I. izreke presude.

20.Odredbom članka 323. ZOO, propisane su posljedice ništetnosti te je određeno da je u slučaju ništetnosti ugovora, svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivu vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Tužitelj temeljem izvršene isplate s osnove ulazne naknade koja je ugovorna odredba u ovom postupku utvrđena ništetnim potražuje povrat stečenog bez osnove (članak 1111., odnosno 1115. ZOO).

21.Kako je prethodno utvrđeno da je tužitelj na ime ulazne naknade isplatio tuženoj utuženi iznos to je trebalo tuženu obvezati na povrat stečenog bez pravne osnove sa zateznim kamatama tekućim od isplate budući se radi o stjecanju bez osnove nepoštenog stjecatelja koji je suprotan načelu savjesnosti i poštenja. Slijedom navedenog odlučeno je kao u točki II.izreke presude.

22.Tuženikov prigovor zastare nije osnovan. Naime, zastara tražbine počinje teći od dana pravomoćnosti presude kojom je utvrđena ništetnost ugovora, a budući je konkretna ništetnost utvrđena istom odlukom kojom je odlučeno o pridruženom kondicijskom zahtjevu to zastara nije nastupila.

23. Tužitelja je kao vrijednost predmeta spora označio iznos od 1.579,40 EUR čemu je tuženik prigovorio pa je sud temeljem odredbe čl. 40.st.1. ZPP-a vrijednost predmeta spora sud je utvrdio u iznosu od 1.327,00 EUR imajući u vidu da je predmet spora deklaratorni tužbeni zahtjev u odnosu na koji tužitelj ima pravni interes samostalno ga istaknuti te kondemnatorni tužbeni zahtjev radi isplate iznosa od 364,61 EUR stečenog bez pravne osnove.

24.1.Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. i čl.155. i Tbr. 7.t.1, Tbr.8.t.1., Tbr.9.t.1., Tbr. 46. i Tbr.54. Tarife o nagradama i naknadi troška za rad odvjetnika (Narodne novine broj 138/23, 107/25),Uredbe o Tarifi sudskih pristojbi (Narodne novine broj 37/23,dalje Tarifa '23) te Uredbe o Tarifi sudskih pristojbi (Narodne novine broj 50/26, dalje Tarifa'26), a obistinjeni trošak tužitelju u ukupnom iznosu od 1.194,34 EUR odnosi se na: :

- trošak odvjetničkog zastupanja : trošak sastava tužbe, trošak sastava podneska od 07.01.2025., trošak zastupanja na ročištu od 18.02.2026.,20.03.2026 i 07.09.2026., svaka radnja po 187,50 EUR
- trošak zastupanja na ročištu za objavu 93,75 EUR
- trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 53,09 EUR (Tarifa'23) te sudske pristojbe na presudu u iznosu od 110,00 EUR (Tarifa'26).

24.2.Odluka o zatraženim zateznim kamatama na parnični trošak temelji se na čl.151.st.3. ZPP-a.

24.3. Za više zatraženo za daljni iznos od 400,66 EUR zahtjev za naknadu troška odbijen je kao neosnovan.

U Splitu, dana 11.rujna 2026.

SUDAC

Branka Šolić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU : protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana od primitka. Žalba se podnosi putem ovog suda u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivnu stranu, a istoj odlučuje nadležni županijski sud.

Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje i stranci koja je uredno obaviještena o tom ročištu, a na isto nije pristupila, smatra se da je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, smatra se da je dostava presude obavljena danom zaprimanja pisanog otpravka iste

DNA :

- punomoćniku tužitelja
- punomoćniku tuženika
- u spis

Broj zapisa: **9-3088d-032d3**

Kontrolni broj: **0d7f0-658e4-c025c**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Branka Šolić, O=OPĆINSKI SUD U SPLITU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.